

Suna Kymäläinen sd

Kirjallinen kysymys tosiasiallisen edunsaajan rekisteröintiä koskevasta sääntelystä ja vaikutuksista rahanpesun ja terrorismin torjuntaan sekä kansalliseen turvallisuuteen

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen nykylain säädännön mukaan asunto-osakeyhtiön ja keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön tosiasiallisina edunsaajina pidetään kaupparekisteriin merkittyjä hallituksen jäseniä. Lisäksi tosiasiallisen edunsaajan selvittämiseksi omistusketjua tarvitsee seurata vain kahden yritystason verran, jolloin todelliset omistussuhteet jäävät helposti pimentoon. Käytännössä nykyrakenteiden puitteissa tosiasiallisen edunsaajan selvittäminen kiinteistöalalla onkin tosiasiallisen edunsaajan rekisteröintiä koskevan sääntelyn jälkeen jääneisyyden vuoksi erittäin vaikeaa, jopa mahdotonta.

OECD on raportissaan¹ suositellut Suomelle, että tosiasiallista edunsaajaa koskevaa sääntelyä ja ohjeistuksia tulisi päivittää. Raportin mukaan Suomessa tulisi varmistaa, että tosiasiallista edunsaajaa koskeva tieto olisi täsmällistä, ajantasaista ja niiden tahojen käytettävissä, jotka tarvitsevat tietoa esimerkiksi asiakkaan tunnistamiseen liittyvän prosessin hoidossa. Tämä edesauttaisi myös investointeja kiinteistöalalla ja tehostaisi rahoitusmarkkinoiden toimintaa nykyisestä.

Parhaillaan valtiovarainministeriössä on käynnissä hanke rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevan sääntelyn kokonaisuudistuksen toteuttamiseksi. Lisäksi kiinteistöalaa koskevaa sääntelyä on pyritty muutoin kehittämään kansallisen turvallisuuden näkökulmasta esimerkiksi pysäyttämällä hyökkäyssotaa käyvän Venäjän kansalaisten kiinteistökaupat Suomessa. Samaan aikaan näyttää kuitenkin siltä, että kysymys tosiasiallisen edunsaajan rekisteröintiä koskevasta sääntelystä olisi edelleen jäämässä ratkaisematta. Voidaan perustellusti kysyä, mitä vaikutuksia tällä on mahdollisen rikollisen toiminnan ja Suomen kansallisen turvallisuuden näkökulmista.

Yksi ongelma rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunnan näkökulmasta kiinteistöalalla ovat myös kiinteistö- ja huoneistokauppaa koskevan markkinatiedon julkisuuskysymykset. Tietojen laajempi julkisuus ja olemassa olevien rekistereiden käytön salliminen myös rahanpesun torjunnan tarkoituksiin lisäisi läpinäkyvyyttä ja edistäisi viranomaisten toimintamahdollisuuksia rahanpesun torjumiseksi.

¹ <https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2022/08/global-forum-on-transparency-and-exchange-of-information-for-tax-purposes-finland-2022-second-round9662f73e/9d732003-en.pdf>

Kirjallinen kysymys KK 455/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko hallitus tietoinen tosiasiallisen edunsaajan rekisteröintiä koskevaan sääntelyyn liittyvistä ongelmista rahanpesun ja terrorismin torjunnan sekä kansallisen turvallisuuden näkökulmista,

miten hallitus arvioi kiinteistö- ja huoneistokauppaa koskevan markkinatiedon julkisuuden nykytilaa suhteessa rahanpesun torjuntaan ja

aikooko hallitus toimeenpanna OECD:n suositukset tosiasiallista edunsaajaa koskevan sääntelyn kehittämiseksi ja päivittämiseksi ajan tasalle suhteessa kansainväliseen viiteryhmään?

Helsingissä 18.12.2025

Suna Kymäläinen sd